

Királyhelmei Szövetség

A KIRÁLYHELMECI ÉS A PÓLYÁN-SZOLNOCSKAI
REFORMÁTUS GYŰLEKEZETEK LAPJA
2006/3

REFORMÁCIÓ

Reformáció havába lépve, október végéhez közeledve egyre inkább eszünkbe jutnak reformátor elődeink, egyházunk történelmének alakjai, a már mintegy fél évezredes események sora, az oly gyakran emlegetett, kiszögezett Luther-i tételsor. S mintha erről szólna a mi ünneplésünk. Mintha az év napjai közül egy nap lenne, amikor különösen egyháztörténetünk eseményeire emlékezünk. Talán már csak homályosan, talán már alig-alig, de még emlékezünk. S mindez azért, mert benne van református naptárunkban, mert az ünnepeink között említjük, mert a reformáció emlékünnepén, október 31-én is hirdetünk istentiszteletet. És ez talán jól is van így. Mert kell egy nap, amikor megemlékezünk nagy reformátorainkról, hithőseinkről, egyháztörténelmünk jeles eseményeiről. Ilyenkor mód van arra is, hogy református egyházunk tételeihez, az alapokig letisztított, mindenféle téveszméktől megtisztított, bibliai tételekhez, alapigazságokhoz térjünk vissza. Ilyenkor ismét rádöbbenhetünk a hit általi megigazulás igazságára. Azonban ez ünnepünk alkalom lehet arra is, hogy megvizsgáljuk magunkat. Azt, hogy mi mennyire vagyunk reformátusok. S ez nem csupán azt jelenti, hogy mennyire ragaszkodunk egyházunkhoz, gyülekezetünkhöz, mennyire vesszük ki részünket a gyülekezeti munkából, a különböző szolgálati lehetőségekből. Az ilyen jellegű önvizsgálatunk elsősorban azt jelentse, hogy megvizsgáljuk azt, hogy mi mennyire éljük meg azokat a tételeket, amelyeket évszázadokkal ezelőtt megfogalmaztak. Vagyis, hogy mennyire van életünkben jelen Istennek ígéje, hogy tartunk-e igaz bűnbánatot, hogy tudjuk-e tiszta szívvel mondani azt, hogy egyedül a Krisztusban való élő hit által, kegyelemből tartatunk meg és nem cselekedeteink miatt, hogy Krisztus megváltását vallva lehet örök életünk. Mert ezek felismerése, Krisztus elfogadása, a Hozzá való tartozás mindennapi megélése lehet a mi reformációnk, a mi megújulásunk. Érezniünk kell, hogy a reformáció nem csupán egy új egyháztörténeti korszak, nem csak új protestáns felekezetek kialakulását jelentette, de mindezek mellett sok ember életében a Krisztushoz térést, az ígével való élést, a kegyelem elfogadását is jelentette. Ha így tekintünk a reformációra – mint minden ember életében elengedhetetlenül szükséges megújulásra – akkor rádöbbenünk, hogy hány és hány ember életében zajlott már olyan esemény, olyan változás, amit nevezhetünk akár

személyes reformációnak is. Így történt sok ember életében reformáció már Jézus korában. Gondolhatunk akár a samáriai asszonyra. Milyen új lehetett a számára a prófétának gondolt személytől, Jézustól a kijelentés, hogy „eljö az óra, és az most vagyon, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát” /Jn 4,23/. És milyen változás indult meg az életében, amikor felismerte az idegenben a megígért Messiást és visszafutott a falujába, hogy hirdesse,

elűjságolja a nagy hírt. De gondolhatunk a halász Péterre, vagy a vámszedő Mátéra, akik feladták munkájukat, korábbi életüket és az igazságot megismerve, meglátva, hogy Jézusnál örök élet beszéde van és máshoz nem mehetnek, éveken át követték Mesterüket. Az ő életükben is megújulás, reformáció ment végbe. Eszünkbe juthat az aprótermetű Zákeus, aki Krisztussal való találkozása után olyannyira megváltozott, hogy az addig megszokott, másokat szüntelenül becsapó életviteléből ki tudott lépni, és a másoknak okozott kárt többszörösen visszafizetni.

Ez a reformáció. Az életek reformációja. Amikor nem csak elméletben ismerjük a tételeket, a reformáció történelmét, reformátoraink életrajzát, vagy egyházunk tanítását, de amikor megéljük azokat. Megéljük a Messiás hirdetést, mint a samáriai asszony, a Krisztus követést, mint a tanítványok, vagy éppen bűneink beismerésének gyakorlati következményét, mint a vámszedő Zákeus.

A reformáció hónapjában különösen, de az év minden egyes napján próbáljuk számba venni azt, hogy életünk mennyire követi a reformátoraink által kimondott és egyházunk által is hirdetett igazságokat, de elsősorban törekedjünk arra, hogy életünk, mindennapjaink az Ige fényében, Krisztus szeretetének tükrében, az állandó megújulás, Szentíráshoz való igazodás szándékában teljék.

Molnár István

SEGÍTETTÜNK

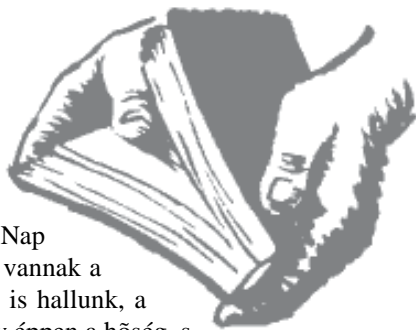
Ez év első számában az Arany ABC jószívúségre nevelő betűjének egy sorával hívtuk fel a figyelmet és hirdettünk meg gyülekezetünkben használtruha gyűjtést. Kértük a gyülekezeti tagokat, hogy nézzenek szét szekrényeikben, és ha találnak kinőtt, általuk már nem használt ruhadarabokat, azokat gyűjtsék össze, és ajándékozzák oda azoknak, akik még nagy hasznát vennék, akik még örülnének neki. Hála legyen az Úrnak, nem feleslegesen hirdettük meg ez akciónkat, mert sokan voltak, akik úgy érezték, úgy érzik, hogy az Isten bőven megáldotta őket, sőt a szükségesen túl is megáldotta, olyannyira hogy áldásaiból másoknak is juttathatnak. A már említett versikére utalva, voltak akik *jó lélekkel gondoltak az elhagyott szegényekkel*. A tervünk az volt, hogy az összegyűlt ruhaneműt kárpátaljai testvéreinknek juttatjuk el. A többszöri próbálkozás és a határon való átszállítással kapcsolatos ellentmondó feltételek miatt (nem tudtunk egyértelmű, biztos információt kapni afelől, hogy az ukrán határőrök milyen feltételekkel engedik be szállítmányunkat az országba) egy Magyarországon működő holland segélyszervezetet kértünk fel, hogy juttassák el ruhasegélyünket Kárpátaljára. Így a Dorcas segélyszervezettel való megegyezés után a debreceni székhelyükre szállítottuk az összegyűjtött 180 doboz (zsák, táska) ruhát, cipőt, amelyekből sok rászoruló gyermek, felnőtt, ill. család részesül majd. Így ha nem is közvetlenül mi adtuk át a segílyt, de eljutott rendeltetési helyére. Itt mondunk köszönetet mindazoknak, akik tudtak adni, tudtak továbbadni valamit abból, amit az Úrtól kaptak, és ezáltal tudtak segíteni az arra rászorulókon. Megköszönjük Gazdag Géza presbiter testvérünknek segítségét, aki rendelkezésünkre bocsátotta haszongépjárművét, hogy a dobozokat, zsákokat a debreceni lerakatig eljuttassuk.

Gondoljunk ezek után is a körülöttünk, világunkban élő szegényekre, hordozzuk őket imádságainkban, áldozunk megsegítésükért, ismerte az ige szavait: A jótéteményben pedig meg ne restüljünk... /Gal 6,9/

Az Ige fényében

Én erősségem! Te néked éneklek, mert Isten az én váram: ő az én kegyelmes Istenem!

/Zsolt 59,18/

Az ember élete szüntelenül veszélyben van. Nap mint nap sokminden fenyegeti az embert. Hisz ott vannak a külső fizikai veszedelmek, melyekről napjainkban is hallunk, a földrengés, a villámcsapás, tűzvész, fagyhalál, vagy éppen a hőség, s ezek mellé jelentkeznek a modern civilizációs betegségek tömkelege, a korábban ismeretlen allergiás veszedelmek, amiket a kipufogógáztól a különböző sugárzásokig előidézők sok minden. És ezek mellett megmaradt világunkban is az, hogy az egyik ember a másik farkasa, ahogyan azt a zsoltárfíró Dávid is megfogalmazta az 59. zsoltárban.

Ma is válogatott módszerekkel, vagy mondhatjuk így is: a módszerekben nem válogatva pusztít a gyűlölet, ha érdekcsoportok sértik egymás érdekerületeit, vagy sokszor csupán a pusztítás ösztöne tombol immár éjjel nappal. De mit tehet ezalatt az Istent féltő ember, ha ellene is ellenséges eszközök irányulnak? A válaszukat a Zsoltárok könyvében megtalálhatjuk. Dávid az Úr hatalmáról énekel, nyugodtan van. Nem törődik velük. Azok éjjel keresik, dühösek. Ő pedig minden reggel magasztalja az Úr hűségét. Énekszoltárunkban pedig ezt olvashatjuk: Énnekem, reménységem vagyok csak Istenben, és bízok az én szívem az Ő Szent Igéjében. /130. zsoltár 3. verse/

Nagyon fontos megtanulnunk ezt a magatartást. Nem érdekel az ellenségem ármánykodása, nem állok le vele veszekedni, nem gyűjtök tábort ellene, hanem Istenemben bízom. Tudom, hogy Ő hűséges hozzám.

Mi adja ezt a biztonságérzetet? Csak az élő hit. Így vall erről a zsoltáros: Te vagy az én erőm, rólad zeng éneke, erős várom az Isten, az én hűséges Istenem. Ezzel nem csak azt ismerem el, hogy nekem magamnak nincs erőm, hogy e földön sehol nem rejtőzhetek el úgy, hogy bárki bármikor meg ne találjon; de bizonyosságot teszek arról, hogy tudom, mert megtapasztaltam, hogy az én hűséges Istenem erős várom és menedékelem.

Ennél nagyobb biztonságot senki nem tud nyújtani. S azt sem felejtetem el, hogy úgy szeretett, hogy egyszülött Fiát, Jézus Krisztust adta értem, hogy minden veszedelemtől megszabadítson. Így érezhetem magam is biztonságban minden veszedelem idején.

Vallotta ezt a nagy reformátor Luther Márton is, aki így énekelt, s zengjük vele mi is: „E világ minden ördöge Ha elnyelni akarna, ∴ Minket meg nem rémítene, Mirajtunk nincs hatalma. E világ ura Gyűljön bosszúra: Nincs ereje már, Reá ítélet vár: Az Ige porba dönti.” /390. dicséret 3. verse/

Azzal kezdtem, hogy az ember élete szüntelenül veszélyben van. A veszélyek valóban megvannak, de a hitben élő nem a veszélyt látja nagyknak, hanem a szabadító, megtartó Istent a legnagyobbknak. A hitetlen, az Istentől elfordult ember élete remegéssel, félelemmel van tele a veszélyek miatt, de akiknek Istenük van, azok biztonságban tudják magukat.

Egy nap az életemben...

Egyik júliusi vasárnap délelőtt lelkipásztorunk kirándulásra hívta a gyülekezet tagjait Sárospatakra. Célul tűztük ki, hogy megtekintsük a Sárospataki Református Kollégium Múzeumában kiállított könyveket, melyek nagy részét a reformáció prédikátorai írtak és fordítottak. A II. világháború alatt Oroszországba hurcolták ezeket a felbecsülhetetlen értékű nemzeti kincseinket. Hatvan év után Istenünk segítségével visszakerültek eredeti tulajdonosához, és újra összmagyarságunk szellemi gazdagságát szolgálják majd.

Megérkezve Sárospatakra utunk egy szép parkba vezetett, ahol nemzetünk nagyjai, úgymint Csokonai Vitéz Mihály, Kazinczy Ferenc, Kazinczy Gábor, Móricz Zsigmond stb. emlékszobrának talpazatán olvasható idézetek bűvöltek el bennünket. A Sárospataki Református Kollégium falain elhelyezett emléktáblák hirdetik nemzetünk, református keresztyén hitünk mélységeit. A múzeumban elhelyezett vitrinekben evangéliumi tárgyú könyveket, a reformáció elindítóinak műveit, ősi latin nyelvű Szent Bibliát, sok-sok európai és ázsiai nyelvű bibliafordítást tekinthettünk meg. Luther Márton, Szenci Molnár Albert és sok más reformátor által fordított és kézjegyeikkel ellátott Bibliákat megtekinteni egy csoda volt számomra.

Megnéztük a sárospataki várat is. Az idegenvezetők, mint történészek magyarázataiból megismerhettük történelmünk egy darabját, Rákóczi Ferenc uralkodását is.

További utunk Göncre, a Károlyi Gáspár Múzeumba vezetett. Az itt kiállított könyvek, prédikátoraink munkái a 13. századtól 1891-ig. Itt élt és szolgált Károlyi Gáspár esperes, aki lelkész társaival együtt az eredeti bibliai nyelvekből /héber, görög/, valamint a latin és a német nyelvű bibliafordításokat felhasználva fordított le a Szentírást magyar nyelvre. A tárlatvezető elmondása szerint Szenci Molnár Albert a már lefordított kéziratokat a hegy túlsó oldalán fekvő Vizsolyba vitte, ahol kinyomtatták a magyar nyelvű Bibliát, ezért is hívjuk „Vizsolyi Bibliának”. Akkor a 2412 oldalas Biblia 800 példányban készült el, amiből csupán 52 fennmaradt példányról van tudomásunk a világon. Egyik fennmaradt példánya a vizsolyi templomban található, ahová ugyancsak ellátogatott csoportunk.

A Vizsolyban található románkori templom 1220-ban épült, majd az 1300-as évek továbbépítése után a torony a 16. században épült csak hozzá, amikor már református templomként szolgált. Falfreskóin a bibliai történetek elevenednek meg, melyet az 1986-os restaurálás alkalmával fedeztek fel. A templom kiállítóvitrinjeiben Károlyi Gáspár kéziratát láthattuk. Azt olvasva úgy éreztem, hogy lélekben találkozok azzal az emberrel, aki az én édes anyanyelvemen érthetővé tette a Szentírást. A bibliai Simeon jutott az eszembe, amikor a gyermek Jézussal találkozott a templomban: „látták az én szemeim a Te üdvösségedet.” A templomban búcsúzóul énekekkel és imádsággal adtunk hálát Istennek ezért a napért, amely Istenbe vetett hitünkben mindnyájunkat megerősített. Ebből a lelki táplálékból merítünk erőt a hétköznapi életben.

Mindezt köszönettel és hálával tartozunk lelkészeinknek, akik ezt a gyülekezeti „zarándokutat” megszervezték és elkísértek bennünket.

Szerdi Matild

A BIBLIA

Egy üzenet, ami az Embernek szól elindult évezredekkel ezelőtt, mert elindította Valaki. Tartalma a mai napig ugyanaz, mert aki küldi, annak szándéka nem változik. Változik viszont a világ, az ember és környezete és ennek megfelelően változik a forma, az eszköz, ami az üzenetet hordozza. Ez együtt: A BIBLIA

A változó világban változatlan üzenettel találkozol itt különböző korok, népek és nyelvek bibliáit végignézve. Láthatod: minden változik, de az Isten üzenete, a benne megfogalmazott örömhír és erkölcsi parancs felette áll térnek és időnek. Mindegy, hogy pergamen tekercsen, kódexben, ösnyomtatványban, nyomdai tucat termékben, vagy a számítógép képernyőjén olvasod és a használatában CD segít, az Isten akarata, az ÜZENETváltozatlan.

Boldog, aki látja, érti és éli is!

/A gyülekezeti kirándulás alkalmával megtekintett Biblia Kiállítás gondolataiból/

REFORMÁCIÓ

REFORMÁCIÓ: Kulcsszó, mindazoknak, akik a világ protestáns közösségéhez tartozónak tudják magukat. Vonzáskörébe történelmi nevek rajzanak. Látjuk Luther zömök, csuhás alakját, wittenbergi szobácskájában, ahonnan szétkürtölte a négy égtáj felé a „másként nem tehetek” lelkiismereti parancsát. Láthatjuk Kálvin aszkétaarcát, sovány termetét, ahogy a reformáció ügyének térképe fölé görnyedve kitűzi az újabb győzelmek zászlócskáit, az Ige európai hadjáratainak meghódított városai fölé. Láthatjuk prédikátorainkat, török janicsárok, osztrák zsoldosok dűlta, pusztította lángba borított magyar tájakon, faluról falura menekítve az Írást, a nyomdát, egyetlen kincsüket, a hitet kamatoztatva. De hallhatjuk a vitákat is: az Isten egy, vagy három? Valóságosan vesszük-e magunkhoz az Úr testét és véré, vagy jelképesen?

REFORMÁCIÓ: A kulcsszó körül ma is nemcsak a magabiztos, megharcolt, szelíd vagy kemény bizonyágtételek örlángjai gyúlnak. Ott pislákolnak a számonkérő, felelősséget firtató kérdések is. Elég az emlék, a hit nosztalgiája? Elég erőt ad múltunk nagyjainak példája? Egyáltalán, jó döntéseket hoztak-e elődeink a múltban? És a mi döntéseink, vajon tényleg a lelkiismeret parancsának bűvkörében fogantak-e?

REFORMÁCIÓ: A kulcsszó köré rendezkedő gondolataink, magatartásformáink változhatnak, a kortól, korunktól függően is. De valami, pontosabban a reformációban Valaki mégis változatlan: Jézus Krisztus, aki tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.

Dr. Molnár János /in: Üzenet a Kálvin Térről/

GYÜLEKEZETÜNKBEN TÖRTÉNT

Július 25-én gyülekezeti kiránduláson voltunk. E kirándulás keretén belül megtekintettük a Sárospataki Református Kollégium Múzeumát, valamint a Nagykönyvtárat, ahol időszaki kiállításként az Oroszországból hazakerült felbecsülhetetlen értékű könyveket is láthattuk. Elmentünk a Rákóczi Várba, amelyet hosszú évekig tartó felújítás után nyitottak meg. Majd a Széphalmon lévő közös ebéd és Kazinczy Ferenc sírkertjének megtekintése után folytatva utunkat látogattunk el Göncre, az ottani Károlyi Gáspár Múzeumba, ahol nem csupán a bibliafordító életével ismerkedhettünk meg, de a Biblia Kiállítást is láthattuk. Közös kirándulásunk utolsó állomásaként Vizsolyban álltunk meg, ahol a bibliafordítás körülményeivel kapcsolatos gondolatokat hallgathattunk meg. Istennek legyen hála ezért a kirándulásért, mert nem csupán új információkat szerezhettünk öseinkről, történelmünkől, Szentírásunkról, de egy nagyon szép napot is együtt tölthettünk.

Immár második alkalommal szerveztünk gyülekezetünkben napközi tábort a Koinonia jótékonyági alap támogatásával. A táborra július 31. - augusztus 4. között került sor, amelyben 6-12 éves gyermekek vettek részt, akik napról-napra nagy figyelemmel és izgalommal kísérték végig Mózes történetét és Izrael Egyiptomból való szabadulását. Emellett énekeket tanultak, játszottak, és különböző foglalkozásokat is kipróbálhattak, melyek közül a fafaragás, gyertyaöntés, üvegfestés, nemezelés volt a legkedveltebb. Reméljük, hogy a táborozók jóléreztek magukat és ez öt nap alatt nemcsak egymáshoz, de Istenünkhöz is közelebb kerültek.

Augusztus 20-án részt vettünk a Magyar Reformátusok V. Világtalálkozójának szlovákiai főrendezvényén, Kassán. Ez az alkalom Bocskai–Rákóczi emléknapként istentisztelettel kezdődött, majd az egész napos program keretében különböző emlékhelyek megkoszorúzása mellett több előadást, ünnepi beszédet is meghallgathattunk. Adj a Úr, hogy a következő világtalálkozón is ott tudjunk lenni.

Szeptember 24-én a Zempléni Fesztivál keretén belül templomunkban adott koncertet a vasárnapi istentiszteletet követően a 17 tagú Cserfaág női énekkar, valamint a sátoraljaiúj helyi Lavotta Zenekar, melynek előadásában Haydn: Csellókoncertjét hallgathatták meg a jelenlévők.

Mi is ott voltunk

Gyülekezetünk tagjai augusztus 20-án részt vettek a Magyar Reformátusok V. Világtalálkozójának szlovákiai főrendezvényén, Kassán. E jeles alkalomra augusztus 20-án került sor. A világtalálkozó alkalmával, Istenhez való fohászuk üzenete 2006-ban a 90. Zsoltár 17. verse: „Kezeink munkáját tedd maradandóvá”. Az egész napos programot nyitó istentiszteleti közösségben kerestük az egységet Istennel, egymás hitét erősítve a közös éneklésben, imádságban. Lelkészeink prédikációs üzenetét adták Isten megvalósító erejének a mai elbizonytalanodott világban, ahol egyre nagyobb szükségünk van Istenünk vezérlő erejére. Szüntelenül keressük az Ő közelségét, mert útmutatást ad minden tévelygőnek. Kértük, hogy tegye kezeink munkáját érthetővé, maradandóvá, adjon erőt és hitet az imádságban a Magyar Reformátusok V. Világtalálkozója alkalmából is. Tudjuk, hogy nála van az összetartozás, a szeretet fonal.

Az istentisztelet után részt vettünk II. Rákóczi Ferenc szobrának a megkoszorúzásán, ahol Szabó Dániel méltatta magyarságunk vezérének életútját. Itt ünneplésünket a Székely Himnusz eléneklésével zártuk.

Délután a Szent Erzsébet Dóm altemplomában tiszteletünket tettük II. Rákóczi Ferenc és a többi történelmi személyiségek szarkofágokban elhelyezett földi maradványainál és megkoszorúztuk azokat. Balassa Zoltán történész ismeretette életútjukat és hazaszállításuk kalandos történetét.

E találkozó hitünkben megerősített. Kérünk Istenünk, segítsd életünk, hogy 2011-ben is újra találkozhatunk nevedben a Te dicsőségedre, és maradj gyülekezeteink őriző pásztora.

Szerdi Matild

Baja Mihály: Ki volt Kálvin János?

Ki volt Kálvin János?
Hogy ki volt tenéked,
Kálvinista népem,
Te tudom, megérted.

Jézus érdeméért,
Vére hullásáért,
Eltörli az Úr, mit
Büntetésül ránk mért.

Tisza, Duna tája
Magyarok hazája:
Így lett magyar vallás
Kálvin igazsága.

Mikor a hit napja
Elfogyott egészen
S halvány gyertyafénnyel
Pislogott az égen:

Csak imádjuk Őt, nem
Ceremóniával:
Lélek és igazság
Szent áhítatával.

Veszélyben és viharban
Négyszáz éve velünk,
Őseinktől ránk szállt
Drága örökségünk.

Szózatosszávára
Föltetszett a hajnal,
Megvitt a sötéttel,
Megküzdött a bajjal.

Ő letörli könnyét,
Kinek könnye csordul,
Míglen vándorutunk
Pitvarába fordul.

Ünneplő zajában
Majd ama nagy napnak
Állítsunk emléket
Szívünkben a magynak.

Nálunk is derengett
S csak virradtát vártunk:
Új hit zászlajához
Lelkesülten álltunk.

Szine látásával
Fiává becsültet,
Üdvösségre méltat
És jobbjára ültet.

S kinek kő se jelzi
Nyugvó pora helyét:
Érezze a sírban
A lelkünk melegét.

Eldobtuk a régit,
Mi bilincsbe gúzsolt,
Mit bántuk, a pápa
Akárhogy durúsolt.

Hol van ez megírva?
A Könyvek Könyvébe,
Ez a mi hitünknek
A zsinórmértéke.

Üljünk le fohással
Sírja peremére
S mondjunk magyar áldást
Kálvin nagy nevére.

Böjt, kolostor, kámzsa:
Hiábavalóság!
Élj s legyen vezéred
Hit, szeretet, jószág.

A Biblia így lett
Hitünk alapjává
Örök igazságnak
Fundamentumává.

Mi magunkért ítél
Majd az Úr felettünk,
Szentek érdemével
Nincs mit dicsekednünk.

Így tanított Kálvin
Genfnek városába,
Ez a kálvinizmus
Igazi summája.

Királyhelmei Szövegek

A királyhelmei és a pólán-szolnocsikai református gyülekezetek lapja.

E szám a Koinonia n. f. támogatásával jelent meg.

A lelkesízi hivatal címe: Templom sor 13, 077 01 Királyhelmei

Tel.: 056/ 63 219 72

E-mail: info@refkoinonia.sk

<http://www.refkoinonia.sk>

Kéziratokat, javaslatokat szeretettel várunk, a szerkesztés jogát fenntartjuk!
